

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Heti díj szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manólovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 45.
Nyilv. szerzői díj 40 fillér.

Politikai korcsok.

Azt olvastuk, hogy Hortoványi az antiszemita és clerikális „Magyar Állam” szerkesztője „revizionista Ugronpárti” programmal lép föl, hasonlóképp „revizionista függetlenségi” programmal lép föl Vajay István a volt antisemita káplán, a szalántai kerületben. Ilyenforma címen akart Hegyi Antal plébános „néppárti függetlenségi” programmot adni Csongrádon, de egyuttal bejelentette belépését a Kossuth pártba, ahonnan azonban kiléptették, a kerületből pedig kibukott az állítólag teljhatalmu népevezér.

Ezek a korcsok és balsikercik mutatják a leghivebben, hogy ami nem nyugszik erkölcsi alapon, az meg nem állhat.

Revizio és függetlenségi elv egymással meg nem fér.

A revizio a néppárt programja, amely meg akarja szüntetni a polgári házasságot, a felekezeti szabadságot, az egyházpolitika terén elért haladást.

A függetlenségi párt pedig Kossuth Lajos elveit vallja a magáénak, aki az egyházpolitikai vívmányokat a függetlenségi párt lobogójára írta, és ismételt kérdésre intette, buzdította a függetlenségi pártot, hogy a szabadelvű pártot és annak vezérét, Wekerlét támogassa ebben a kérdésben, amely a párt programjában volt évtizedeken át.

Azt írta, hogy a polgári házasság behozatala kedvéért szövetkezni kell az ördöggel is.

Most pedig úgy látszik, hogy az egyházpolitika ellenségei akarnak szövetkezni akár az ördöggel is, csak hogy voksot kapjanak.

Ily ördög volt eddig a szemükben a függetlenségi elv, de most, midőn látják, hogy egyes kerületekben csak úgy érhetnek célra, ha a függetlenségi elveket vallják a magukénak, inkább

ezzel az „ördöggel” czimborálnak és függetlenségeiknek mondják magukat.

Ahol „revizionista függetlenségi” elvről hall a nyájas olvasó, ott jól teszi, ha azt jó magyarán így olvassa „néppárti”, amelynek azonban jól esnék a Kossuth elveihez ragaszkodó népel hamis jelszavával megtéveszteni.

De a nép ébred, a nép okul, és maholnap már meddőnek fognak bizonyulni ezek a megtévesztésre irányuló kísérletek.

És bármilyenek legyenek is általánosságban a választási jelszavak és elvek, a haladás, a szabadság, a szabadelvűség eszméi oly erős mértékben terjednek, hogy a reactio kalóz portékája, bármilyen hamis lobogók alatt kísérik meg a révbe csempészését, kinn kell, hogy rekedjen.

Dr. Pataj Sándor.

Ministeri döntés a diákok ügyében.

Gyorsan és kurtán bánt el liberalis ministerünk a diákok ügyével. Vagy tán nem is volt ez már csupán a diákok ügye, hanem a főgymnasiumé s Szabadka város közönségeé, mert hisz ez lette magáé a diákok ügyét s kért szigorú és komoly vizsgálatot.

Ma jött le a ministeriumtól a rendelet másolata a főigazgató úrnak.

(Itt azért nyomtam meg a tollat, mert ebből az olvasható ki, hogy tisztelt Szabadka város közönsége, én veled nem tárgyalok közvetlenül, hanem majd rendeletemet leküldöm főigazgatómat, aki egy másolatot, (nem is teljeset, mert ministeri rendelet nem szokott úgy végződni stb.) mondom egy elküldött másolatot át fog küldeni neked tudomás-vétel végett, punctum!)

Illő aláírással és tisztelettel fogadjuk ezt a másolatot is, mert tán a mi stb. után következik: minket nem érdekel. Eleget tanulhatunk abból is, amit mi kapunk.

Legeslegelőször meg tanuljuk azt belőle, hogy a ministeriumban zsinór-mértékül: a káposzta is megmaradjon, a kecske is lakjék jól régi közmondás igazságát használják.

Megtudjuk másodszer ebből a megkurtított rendeletről azt is, hogy a főigazgató ur tévésen informálta ministerét!

Tévésen, curialis nyelven szólva: tudvtévésen informálta. És mégis azt üzeni (így közvetett uton) Szabadka város közönségének hogy ő a kért vizsgálatot nem rendeli el mert megbizik a főigazgató tárgyilagos eljárásában.

Daczára annak, hogy holnap vasárnap csendes családiás körben 30 éves jubileumot üli a főigazgató ur és daczára annak, hogy holnapután itt lesz városunkban, kötelességünk nyíltan megmondani véleményünket ebben az odioso ügyben, melyben — szerény véleményünk szerint — Szabadka város törvényhatóságával szemben is nemcsak a köteles társadalmi, hanem a czélszerű politikai illemei sértette meg a minister.

Tévésen informálta a ministert a főigazgató, mert nem igaz az, hogy Takács István, Geiger József, Risányi János, Kozla András, Weisz Ervin, Vida János, Alapffy Jenő, Gruber Andor, Kopilovics Antal, Matievics Dezső, Rónai József és Vass Kálmán tovább maradtak a koreszában, mint Bitterman Jenő, Brestyanszki Miklós, Hirschberger Soma, Keller Benő, Lichtnecker András, Oláh Ferencz, Schück Henrik és Szilasi Odón.

Ha ez a nyolcz fű megkapta a boesánatot (nevezzük annak) akkor meg kellett volna adni a másik tizenháromnak is.

Szabad a szent életű főigazgatónak úgy informálni a ministert, hogy azok a diákok megdöbbenve kérdezzék egymástól: hol itt az igazság? mért éppen ők és mért nem mi is?

Ebbe a kurtított, másolatban közvetett uton harmadik kézről kapott ministeri rendeletbe nem nyugodhatik meg Szabadka város közönsége!

Szabadka város nem küldte feliratát a főigazgató útnak a ministernek; stb.-el végződő másolatban közölt ministeri rendelet arra a felterjesztésre vagy felíratra nem válasz!

Hisszük, hogy törvényhatóságunk módot fog találni arra, hogy ezt értésére adja a ministernek.

Legközelebb közölni fogjuk ezt a hires ministeri rendeletet; olvasson és tanuljon belőle Szabadka szab. kir. város közönsége!

— 6.

Aki = lisztet és első = kitűnő minőségű fűszer-árut olcsón akar vásárolni, az ebbeli szükségletét Erős Gáspár

Kossuth-utcai fűszer és liszt-kereskedésében szerezze be.

Ugyanott naponta többször frissen sült igazi házi és rozs kenyér. — Valódi hamisítatlan szegedi édes rózsza és féledes gulyás paprika, házilag kezelt tojásos tarhonya. — Gondos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Olcsó árak!

Olcsó árak!

Lapunk mai száma 10 oldal.

Feljelentett polgármester.

A központi választmány ülése.

Szabadka, 1901. jun. 15.

Sok szó esett már annak a deputációnak eljárásáról, amely f. é. május 15-ikén tisztelt Széll Kálmán miniszterelnökönél Budapesten. A képviselőházban és a fővárosi napilapokban is sokat tárgyalták azt a beszédet amelyet Mamuzsich Agoston, a küldöttségnek egyik tagja intézett a miniszterelnökhöz amelyvel úgyszólván elrontotta azt a komoly benyomást amelyet a küldöttség tagjai a miniszterelnökre gyakoroltak.

A panasz amelynek tárgyában a a miniszterelnökönél jártak ismeretes. Mukics Simon és társai avval vádolták a polgármestert, hogy II. választó kerületben 450 szavazó polgárt kihagyott a névjegyzék összeírásánál és hogy a felszólamlási határidőt csak 10 napra tűzte ki.

Ezt a headványt nyilatkozattétel végett elküldte a miniszter a központi választmányának.

Ma délelőtt ült össze a központi választmány Mamuzsich László polgármester elnökelete alatt.

Ez alkalommal sorra vették a választó polgárokat és konstatálták, hogy *nem is négy-százötvenet hanem ötszázötvennyolcot hagytak ki a névjegyzékből.*

Amde nem kell annyira megjedni, mert igazoltatták az, hogy ebből a 518-ból 101 elhalt, 53 a II. kerületből az I. kerületbe vagy ennek valamely akerületébe tétetett át, 303 elvesztette választói jogosultságát, tehát *mindössze hatvanegy egyén hagyott ki a névjegyzékből részint leírás hiba, részint más valami körülmény folytán.*

A négy-százötven tehát hatvanegyre olvadt le. — Ami a másik vádat illeti, i. e., hogy a felszólamlási határidő csak 10 napban állapított meg, igazoltnak találtattak az, hogy az első hirdetményben 15 nap volt felvéve, a másodikban nyomdaihiba folytán került a tizes szám. Beigazoltnak találtattak, hogy a 15-ik napon is adtak be felszólamlásokat, amelyek elfogadtattak és kellőleg elintéztettek.

De hogy az ellenzéknek semmi kifogásolnivalója ne legyen, a központi választmány elhatározta, hogy azok, akik nem reklamáltak eddig és választóképességgel bírnak ha jelentkeznek, bevezetik a választók lajstromába.

Mindezekről jegyzőkönyv vételet fel azzal a megjegyzéssel, hogy a választmány konstataulta, hogy az összeíró küldöttség, melynek nem is Mamuzsich polgármester, hanem Dr. Gyogyeyvits Szreduje h. polgármester az elnöke, minden tekintetben helyesen járt el és működésében nem lát semmiféle erőszakot vagy törvénysértést.

Ezt a nyilatkozatot küldik fel a miniszterelnöknek.

Bomlás az ipartestületben.

Egyik helybeli tekintélyes iparostól vettük az alábbi sorokat, amelyben az ipartestület elnökének lemondását kommentálja. A levelet szóról-szóra itt adjuk:

A „Bácskai Hírlap” 89-iki számában »Bomlás az ipartestületben« jelzés alatt bevezető regisztrálása, amidőn azt kérdi, mi lehet az oka annak, hogy az iparosok között ahelyett, hogy összetartanak, erkölcsileg egymást támogatva működnek, bomlásra vezető nézeteltérés van?

Ezen pár bevezető megjegyzés készített, a ár nagyon sajnós, felmerült úgy abbéli meg-

világítására, hogy az ipartestületben, az ipartestület elöljáróságánál, mint a testület ez időszertől szűkebbkörű intézőségénél sem bomlás jelei sem nézeteltérés nem volt ez ideig arra nézve, a mi okot szolgáltatott Pausics Jánosnak a testületi elnökségtől való visszalépésre. Nem a bomlásjelei sem a nézeteltérések okozták az elnöki visszavonulást, hanem egyedül Pausics Jánosnak abbéli ténykedése, hogy helybeli hatóság vezetősége elleni panaszlevelekkel, mint testületi elnök részt vett a kormányánál, az elöljáróság minden megkérdése nélkül.

Az ipartestület, igen, nagyon sok ágazatra terjedő közérdeket magába foglaló erkölcsi testület és mint ilyennek első személyesítője az elnök, akinek mint elnöknek első hivatása az, hogy minden félreértést úgy egyezséggel, mint hatóságokkal, kiegyenlíteni kell törekednie, és ő ezt nem tette!

Hogy mily nagy szeretettel és tisztelettel volt a testületi iparhatóság Pausics János személye iránt, és hogy mily elismeréssel volt eddigi önzetlen ténykedéséért, ezt semmi sem bizonyítja jobban, mint az elöljáróság f. évi április hó 2-án tartott rendes havi közgyűlésén hozott egyhangu határozata az tudniillik, hogy Pausics János tíz éves elnökségének emléke megörökítésül, olajfestésű teljes nagyságban arcképét megfesteti és azt e hó 24-ikén egy a hatóságok, egyházi képviseltek és t. stületek meghívása mellett a testület tanácstermében leleplezi.

Közbejött azonban Pausics Jánosnak a fent idézett ténykedése, ami az elöljáróságot teljesen meglepte, s nagyon sajnálta, hogy ez megtörtént és így a június hó 4-iki rendes elöljárósági ülésen, mint ugyan e hó 11-iki rendkívüli értekezleten egyhangulag helytelenítette Pausics János ebbéli ténykedését, hogy a hatóság elleni panaszlevelekkel részt vett a kormányánál, azonban az elöljáróság ezen egyhangu helytelenítő nyilatkozata Pausics Jánosnak mint elnöknek eddigi önzetlen ténykedési érdemeiből mit sem von le.

De viszont nem azonosíthatta magát az elöljáróság a testületi elnökkel a már többször idézett eljárásával, mert ha valahol és valaha szükség van arra, hogy az iparos osztály és ennek hivatalos vezetősége, a helybeli hatóság intéző embereivel, mindenben és mindenhol, egyetértőleg, karöltve közreműködhessenek a közszéleért együtt buzgalkodjanak; közöstörök résűkkel egymást a közjóra lelkesítsék, úgy itt a jelen viszonyok között és a legközelebbi jövőben oly szükség van, hogy aki ezen nemes és közérdekű együtműködésnek utját állja, vagy aki tudja, hogy az ő személye csak a legkisebb mérvben is akadály és még sem kíséri meg az ilyen személyes ellentétet elsimítani és félre sem áll, az ilyen megsértené a város és az össz- iparos osztály közérdekét. Pausics Jánosnak sincs más választása a jelen körülmények közt minthogy vagy igyekezzen azon ellentétet kiegyenlíteni, ami közle és a hatóság vezérő- férfiai közt van, vagy ha erre nem hajlandó, akkor az ipari közérdek feltétlen megkövetelt azt, amit meg is eselekedett; hogy visszalép; tudva én az, hogy a legközelebbi időre 3 vagy 4 év múlva, ép az ipartestület vezetősége kezdeményezéséből kifolyólag megyei kiállítás terveztetik, illetve a tervezet már közhírré van téve és az érdekeltség által helyeslőleg elfogadva. Ezen kiállítás az ország színe elé lesz állítva, ha ezen nemes terv és mű egyesek személyes önképzeltségből kifolyó

akadályok következtében sikert nem aratna, ez a város valamennyi polgárára szegényfolt maradna.

Ezen előre látó gondolat és érzés vezette és vezérli az elöljáróságot akkor, amidőn a testületelnökének már idézett ténykedését helytelenítette nem a bomlás jelei és nem az egyet nem értés.

Ami minden egyes polgár tiszta politika meggyőződését illeti, ez ismét oly kérdés a mit avatlan kézzel senkinek érinteni nem szabad szabad, mert ha van bűn amiért a hazafiatlanság vádjá illet úgy ezek között a legocsmányabb hazafiatlan tett az, ha valakit politikai meggyőződésnek az ő tiszta szent- hite szerint való gyakorlásában bírmily módon akadályozni akarja akár a kormány vagy valamely hatóság avagy egyesekét. A tiszta politikai meggyőződést elsősorban hazafias kötelesség mindenkiel szomben sértetlen tisztelni, de ez nem jögezim arra, hogy ennek leple alatt egy erkölcsitestület első személyesítője a felettes hatóságnál magát ellentétbe helyezze a közérdek rovására.

Egy iparos.

Különfélék.

— Személyi hír. Lobmayer István szegedi kir. főügyész nálunk időzött, megvizsgálta a szabadkai kir. ügyészséget, ahol nagy meglegedésére mindent a legnagyobb rendben talált. Tegnap vi szau azolt Szegedre.

— Eljegyzés. Mezei Elek zentai gyógyszerész eljegyezte Perlesz Jolánt, dr. Perlesz Edé németpalánkai orvos művelt és szép leányát.

— A szabadkai ügyvédi kamara ma, vasárnap folytatja rendkívüli közgyűlését az új perrendtartási törvényjavaslat tárgyában. Ezen közgyűlés is igen érdekesnek ígérkezik, mert számos vidéki, különösen zombori ügyvéd fog benne részt venni. Értesüléseink szerint ez a közgyűlés azonban nem lesz oly viharos letolyásu, mint a multkor, mert időközben sikerült az ellentéteket elsimítani és valószínű, hogy a zomboriak által kezdeményezett Dr. Patay-féle javaslat, talán némi módosítással, elfogadtatni.

— Nemzetközi tornaverseny Szabadkán. A szabadkai Sport Egylet tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy f. évi augusztus hó 25-ikén nagyszabásu nemzetközi kerékpár- és tornaversenyt rendez Palicson. Az előkészületek már folynak.

— Értesítés. A nemzeti Casino kötvénytulajdonosai ez uton is értesítetnek, hogy a m. év végéig esedékes kötvény-szelvények beváltása a Casino helyiségében vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 2 órától 4-ig, f. hó 15-én veszi kezdetét s tart június hó 30-ig.

— Pályázat. A szabadkai kir. törvényszék nél egy szerb-dalmát nyelvű állandó hites tol mácsi állásra 1901. évi július hó 3-iki lejáratl pályázat hirdettetett.

— Budapesti le enczek Szabadkán. Apró fiúcskák és lánykák járnak-kelnek majd szerdától kezdve Palicson. Budapestről hozzák le őket a le encz házból, mert arról is gondoskodnak, hogy a főváros levegőjétől elszantnyult, apátlan anyátlan teremtesek egy hónap alatt, melyet a nyáron át valamely üdülőhelyen töltenek, visszanyerjék piros, úde, egészséges színüket. A budapesti le encz bázis egyesület 60 le enczet küld le Palicra a nyári szünetidőre, kiket a volt Schulhoff-féle villában fognak elhelyezni.

— **Állami tisztviselők mozgalma.** A helyb. telekkönyvi hatóság tisztviselői útján ma egy felhíváshoz jutottunk, amely az állami tisztviselők helyzetének javítása céljából meggyőző hangon buzdítja szervezkedésre az egész ország közhivatalnokait. Egy tőlünk távol eső kis város állami tisztviselői voltak az elsők, akik e rég óhajtott mozgalom érdekében aktívba léptek és egy intéző bizottságot alkottak, amelynek tagjai első kötelességüknek tartották lendületes szavakkal hasonló tevékenységre hívni fel az egész ország tisztviselőit. Felhívásukhoz egy kérelemnek nevezett fogalmazványt csatolnak, a melyben az illető kerületek képviselői a mozgalom pártolására kéremlnek. Főcéljuk, hogy a régóta vajdó törvényjavaslat, mely az állami tisztviselők fizetési rendezését és szolgálati szabályzatát tárgyalja, még ebben az országgyűlési ciklusban tárgyalás alá kerüljön. For ever!

— **Előfizetési felhívás.** „A kis Margó és egyéb elbeszélések” czimmel Szilágyi Lajos, lapunknak volt belső munkatársa, tehetséges szegedi újságíró, kötetet bocsájt közre. A könyv életből elcselt rajzokat tartalmaz, június elején fog megjelenni, ára 2 korona. Az előfizetéseket f. hó 25-ig a szerzőhöz (Szeged, „Közvélemény” szerkesztősége) küldendő.

— **Halálozás.** Fischer Izsákné zentai lakosnő f. hó 14-ikén Zentán elhunyt 73 éves korában. Temetése ma d. e. 9 órákor megy végbe. Az elhunytban Dr. Fischer Jákó helybeli ügyvéd édesanyját gyászolja.

— **Villamos szerencsétlenség.** Tegnap este nyolcz órákor Pálcsáról Szabadkára közeledő egyik villamos kocsis az uton kigyulladt. Szerencsére csakhamar észrevették a veszélyt, az utasokat leszállították és másik kocsit küldtek a telepről, amely az utasokat a városba hozta.

— **Nagy néposzólület** volt tegnap este a Bóránny szálloda előtt. Kladek István lovat vezették az állatorvoshoz, de nem ért odáig, mert utközben összerogyott és kiadta párját. Elszállították a sintér-telepre.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Rudinszky Anasztázia 20 éves kétes hírű leány tegnapelőtt este az ugynevezett vörös-ökör iskola előtt gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét idejekorán észrevették és a mentők kivitték a kórházba. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Holtárszeg asszony.** Özv. Jäger Józsefné parasztlaszonny holtárszeg állapotban találták tegnap a szőlők között. Egy mellette elhaladó fuvaros feltette kocsijára és behozta a város házára, ahonnan a mentők vitték ki a kórházba.

— **Szalmatűz.** Matkovich Györgynek III-ik kőri házában tegnap délután szalmatűz volt. A kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizálta a tüzet.

— **Öngyilkossági kísérlet a börtönben.** Horváth József többszörösen büntetett csavargó jól ismeri a szabadkai rendőrség börtönét, mert nem egy ízben volt már ott elzárva a helyben elkövetett lopások miatt. Mikor kiszabadult a börtönből, folytatta előbbi menetségét, a betöréses lopás. Most is a szegedi, budapesti és a halasi rendőrség országosan körözletli. Tegnap itt járt Szabadkán és csavargás közben a rendőrség elcsipte. Mikor a rendőr elcsipte, megszökött előle, de csakhamar újra elfogták. A rendőrség lefolytatja a különben is ittas állapotban levő csavargót és a börtönben helyezte el, a hol délután zsebkésével nyakát — öngyilkossági

szándékból — megvágta. A mentők kivitték a kórházba.

— **Vívóakadémia.** Pellegrini Guiseppe városunkban előnyösen ismert kitűnő vívómester f. hó 22-én d. u. 5-10-1 7-ig tanítványaiával Pálcsón a nagyvendéglőben vívóakadémiát rendez, amelyre előre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Elűtötte a vonat.** A Szabadkáról—Budapestre közeledő 961. sz. tehervonat tegnap délután 1 és 2 ora között Fülöpszálás és Kiskőrös között elűtött egy 10—12 évesnek látszó gyermeket. A szerencsétlen fiúnak fejét és két karját vágta el a vonat. Holttestét bevitték a kiskőrösi kórházba. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség.

— **Margit-krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségek, mert teljesen ártalmatlan, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztatlanságát, szepelőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Ulánzatoktól óvakodjunk.

— **A közönség figyelmébe.** Kellemes és szép meglepetésben részesíti Róth Ármin helybeli jóhírűvű kalap-, cipő- és uri divatárú kereskedő a nála vásárló közönséget. Ugyanis mindazoknak, kik szükségleteiket nála fedezik, — tekintet nélkül az összeg mennyiségére — akár az illetőknek a saját — vagy kívánatukra hozzártartozóik — fényképe után egy 7 korona értékű gyönyörű kivitelű Photo-Email színezett arczképét teljesen díjtalanul készíteti el, amely kívánatra akár óralánczra függesztve (jou-jou), akár női mellűnek (brosche) vagy pedig nyakkendő tűnek igen kedves és örökös emléktárgyat képez; csupán az aranyozott bronzfogalat és a felmerülő postadíj fejében csekély 85 krajczár térítendő meg ő. Ezen költségek és nem mindennapi kedvezményre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A cs. kir. Adriaai biztosító-társulat** üzleti jelentése, a mely a folyó év május 2-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, következő fontosabb adatokat tartalmaz: Az életbiztosítási ágban 40,545.181 korona tőkéről és 74,506 korona járadékról szóló 7156 ajánlat volt elintézendő, melyre nézve 35,484.510 korona tőke és 71.745 korona járadékösszegről szóló 6242 biztosítási kötvény állítattott ki. A biztosítások állaga az év végével meghaladta a 220 millió koronát tőkebiztosításokban és 578.859 koronát járadékbiztosításokban. minélfogva a tőkebiztosításoknál 15,669,559 korona tiszta szaporodás mutatkozik. Díjakban bevételt 9,222.588.60 korona. Halálesetek utáni, valamint a biztosítottak életbenlétekor esedékes fizetések 4,740.475.82 koronát tettek ki, ezenkívül függőben maradt káronként 688,492.02 korona holtzettel tartalékba. A kamatláb csökkenésére összegyűjtött és a máig 400.000 koronát tevő pótdíjtartalékhoz további 200.000 korona utaltatott, és így az életbiztosítási osztály díjtartalékai és a díjátvételek 58,157,391.79 koronára rúgnak. — Az elemi (tűz- és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevételei 18,362.458.93 koronára rúgtak. Visz biztosításokért pedig 8,308.209.05 koronára lón kifizelve és kár fizetések a vissz biztosítási részek levonásával 6,608.624.20 koronát vettek igénybe; ezenki-

vül a függőben maradt károkra 1,222.306.45 korona heyeztetett tartalékba. — A díjtartalékok mind a két ágban 10,603.546.88 koronára rúgnak. A tűzbiztosítási üzlet a múlt évben is kedvezőtlenül folyt le, és ha az összeredmény még is kielégítő, ugy az főleg az életbiztosítási üzlet kedvező lefolyásánát, valamint a jelentékeny összegre felszaporodott nyereségtartalékból származó jövedelmeknek köszönhető. A kamatlábcsökkenési pótdíjtartaléknak 200.000 koronával való már említett dotálása után, a múlt évi 14.698.07 koronát levő átvitel hozzácsatolásával 862,149.07 koronára rugó nyereség marad, melyből részvényenkint 160 korona osztalék kerül felosztásra. A társulat tartalékai kerek 67 millió koronára rúgnak és pedig a díjtartalékok (saját számlára t. i. a vissz biztosítások levonása után) 59,755.468 koronát, a nyereség tartalékok (az utolsó két évben az értékpapirokban beállott jelentékeny értékcsökkenése után) 677.094 koronát terznek ki.

— **A lipiki gyógyfürdő.** A jelen fürdőidény alkalmából, ugy mint eddig is utólag a lipiki gyógyfürdőre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, annál is inkább, minthogy ezen csodatevő források és kitűnő berendezésénél fogva rendkívül gyógyhatásúnak ismert fürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógyiskereket ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél sem tapasztaltak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bír, és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette csodatevő hatását csuzos és kösvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Némothonban folytak, azt muhtatták, hogy minden híres külföldi források, melyek mint a cauz és kösvény kiváló gyógyvizei tekintetnek ezen hatásukat csak éppen a Natron tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbádai, emsi plombiersi stb. hasonló vegyhatással bíró fürdők, mint a kösvény gyógyítására való specifikus hírébe jutottak. Magyarországon nincs több hasonló nevű forrás, mely ily magas hófoknál fogva (64° C.) annyi natron tartalmazna, mint éppen Lipik és azon tény, miszerint az említett kösvényes és csuzos bajokban szenvedő betegnek Lipiken visszanyerték egészségüket, mutatán másutt hiába kerestek bajuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfejtesét. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavatait illeti, t. i. görvélykórna, bőrbántalmaknál, izzadmányoknál, verbetegségeknel stb., azokról tölösleges volna külön megemlékezni amennyiben ez köztudomású s igé nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhívni. A lipiki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállodával, kényelmes és célszerű belső berendezéseivel egy színvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésű angol parkban levő gyógyépületekben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő olvasó- és játszóterem valamint szinpad van, ugy hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világításával van ellátva.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legrésztet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég, amelynél szebb és jobb cserépkályhákat lehet kapni, mint Szabadkán *Dániel József* kályhagyárában. Hazai iparosainkat kötelességük-

pártolni, különösen akkor, ha verseny képesek és, hogy *Dániel József* cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

párisi és lyoni selyemgyári raktára

Bpest, IV., Bécsi-u. 4.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mérje 90 kr. Lyoni foulard és nyomatott pongls 65 krtól följebb. Tiszta selyem nyomatott liberty 1.10 krtól följebb. Louise, popeline-soleil egészruhákra minden színben. Louise-ohné, gaze-ohné és soyeuse-ohné a legújabb kivitelben bluzok és egész ruhákra.

Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

A magyar lovak és a Hauser czég.

Az angol parlamentben egy ellenzéki képviselő azzal vádolta azt az angol bizottságot, amely a kormány megbízásából Magyarországon járt a délafrikai harezterre szánt lovak vásárlása végett, hogy anuak tagjait a magyar lókereskedők megvesztegették.

Ezt a hírt olvastuk előbb egy, majd több fővárosi lapban, amely híriket aztán a fővárosi újságok olyan commentárral eresztettek utnak, amely éppen elégséges arra, hogy a magyar lótenyésztés jó hírnevét a külföld előtt tönkre tegyék.

Hanem aztán a hír végén azt lehet olvasni, hogy valami temesvári Schwimmer czég fogja most a lovak becsúrlését merepálni.

Minket szabadkaiakat legjobban érdekel ez a dolog, mert tőlünk vitték el a lovak legnagyobb részét Afrikába, itt működik a „megvesztegetett” angol bizottság és itt tartózkodik, itt vannak istállói Hauser Lipót és unokaöccse bécsi czégnek, amelyre egyik lap azt mondja, hogy „lócsiszár”

A Hauser czéget nem akarjuk megvédeni, de az a vád, amely a fővárosi lapokban napvilágot látott egyrészt nevéstesen naiv, de másrészt teljesen légből kapott és szinte kikerül belőle, hogy rosszakaratulag valamely concurrens czég — magyarán mondvd: beugratta a fővárosi lapokat.

Nem is említve azt, hogy a Hauser czég másfél esztendő alatt 18000 magyar lovat szállított az angoloknak és szállít még mindig még pedig a legnagyobb megalégedésére az angol kormánynak, nem is említve azt, hogy lord Roberts a legnagyobb dícsérettel telt jelentést küldött hadügyminiszteriumának a magyar lovak jószágáról: lehetetlen nem mosolyogni azon, hogy az angol hadügyminiszterium által kiküldött bizottság: „vézna, kimustrált lovakat” vett volna át, az a bizottság, amelynek becsületességében és jóhiszeműségében még a „Magyarország” se kételkedik.

Itt vette a lovakat Szabadkán és környékén a Hauser czég, nap-nap után láttuk a szállítást, tudjuk, hogy 150—250 forintot adtak egy lóért és nem 360 frtért, hanem 240 frtért adta el darabját az angoloknak,

tudjuk azt is, hogy, egy-egy asszentálás alkalmával 2—300 lovat visszadobott ez a megvádolt bizottság, most is 400 ilyen ló van a Hauser czég itteni istállójában. — Tudjuk azt, hogy a czégnek Biddenben nagy lótenyésztése van, ahol nagyrészt magyar lovak vannak és csak nemrég kapta a magyar lovakért (anyakanczák és csikók) az első díjat és négy héttel ezelőtt a királyné díjat, amelyet 20 év óta egy lótenyésztő sem kapott; vajjon szabad-e — téves információ alapján — egy czéget, mely milliókat hagy itt az országban azzal vádolni nyíltan, hogy a magyar lótenyésztés jó hírnevét tönkre teszi? Ha Schwimmer temesvári czégnek használtak is fővárosi lapok hírkével, a magyar lótenyésztőknek ártottak veie és nem a Hauser czég jó hírnevének.

Törvénykezés.

A felgyújtott viskó.

(Esküdtészeki tárgyalás.)

Szabadka, 1901. június 14.

Az anyós nem hagyta békén a vejét — mint az annyiszor megtörténik — és a vő végre is kénytelen volt az anyós unszolására hallgatni.

Nagy volt a szegénység az *Oláh Imréné* háza táján, míg a ház is olyan düledező viskó volt inkább, mintsem ház és ebben a szélfogóban ötven laktak együtt és osztották meg a nyomorúságot. A ház megért vagy 60 frtot és 300 frtra volt biztosítva.

Egy szép napon *Oláh Imrénének* merész gondolata támadt „hítha felgyujtanák a viskót és felvennék a 300 frtot. Elkezdte hát a vejét *Varga Pált* unszolni, biztatni, míg végre az kötélnék állott és egy szép napon a viskó lángban állott. Messzire baviágította a környéket és a világosság fényt derített a *Varga Pálék* bünére. Kitudódott a vétek. Így kerültek a hó 14-én az esküdték elé.

Polgár József elnökölt, *Oraincean Mihály* és *Marián Miklós* voltak a szavazó bírák.

Magyar János kir. alügyész képviselte a vádat. *Dr. Vécsei Samu* védte Vargát, *Oláhnét* pedig *Dr. Manojlovits János*.

A vádlottak beismertó vallomásai után a tanuk kihallgatása röviden véget ért.

Vádlottak egyenként 3—3 havi fogházra ítéltettek, melyből a vizsgálati fogságban töltött 6—6 hét beszámítódik.

A felek az ítéletben megnyugodtak.

Angyalcsináló bába.

Négy gyermek gyilkosa.

(Esküdtészeki tárgyalás.)

Szabadka, 1901. június 15.

Ez év március havában borzasztó bűneset nyomára jött a rendőrség. Véletlenül jöttek rá s kezdetben nem is sejtették azt, hogy minő iszonyatos bűneset szálai foguak kibogozódni abból.

Egy emberi mivollából kivelkedő szörnyeteg pénzért előldöste a tiltott szerelmi viszony gyümölcseit, hidegvérrel küldte a másvilágra

egy-egy megtévelyedett leánynak vagy tanácsért folyamodó asszonynak gyermekét.

Ehhez hasonló bűnesetet már évek óta nem tárgyalt a szabadkai törvényszék, az a kegyetlenség amelylyel ez a szörnyeteg elpusztította az Isten teremtményeit, felháborítja az embert.

A bűnesetet annak idején részletesen közöltük, itt adjuk újból röviden a tényállást:

F. év február hó végén *Bólics dr. aljegyző* kapujában *Korom Etel* nevű lelcenczet találtak, akinek anyja után kutatott a rendőrség. Ebből kifolyólag a rendőrség kiküldöttéi *Maródiás Szívó* és *Axentia* polgári rendőrök felkeresték a helybeli cselédintézeteket és kérdezősködtek, hogy van-e tudomásuk arról, hogy a kérdéses időben olyan cseléd járt-e az intézetbe, aki teherben volt.

Az egyik intézetben valami *Frank Berta* nevű szobaleányt neveztek meg és ezután indult tovább a nyomozás, a polgári rendőrök felkutatták *Frank Bertát* és vallatóna fogták.

A cselédleány tagadta, hogy gyermeke született, ez a vallomás azonban nem elégtette ki a rendőröket és tovább kutattak, a melynek során beigazolást nyert, hogy *Frank Bertának* tényleg gyermeke született.

A gyermek születése előtt egy hóval a cseléde felkereste *Vavricsányi Andrásné* okl. szülésznőt, hogy tanácsot kérjen tőle, természetesen kijelentette azt is, hogy ha a tanács sikerül buszásan fogja megfizetni. A szülésznő azt a tanácsot adta neki, hogy maradjon nála, és az általa alkalmazandó mütét áta sikerül majd a gyermeket elpusztítani; ennek a mütétnek a leány alá vetette magát.

A mütét azonban sehogy sem sikerült és a gyermek születése előtt egy héttel megállapodtak abban, ha élve születik elpusztítják. December hó 13-án *Frank Berta* egy egészséges leány-gyermeknek adott életet.

A gyermek születése után a megbeszél terv alapján *Vavricsányiné* végrehajtotta a kegyetlen mütétet. Mutató ujját a kis gyermek szájába dugta, amitől az megfulladt és hogy a halál biztosan bekövetkezzék nem akadályozta meg az elvérzést.

Mikor már minden rendben volt, a kis gyermek holttestét kosárba tették és maga a bába *Mészáros Mari* cseléddel együtt kivitték a bajai temetőbe, hogy ott elföldeljék, a mi azonban nem sikerült, mert a temető őr ebben megakadályozta őket.

Mint hogy teltük nem sikerült, újabbhoz kellett folyamodniok. A holttestet zsákba varták és éjnek idején becsempésztek az I. kör 621. számú házba, a hol *Mészáros Mari* tartózkodott, s ott a pöczegödörbe dobták. Ezzel a terv végre volt hajtvá és *Frank Berta* 44 koronát fizetett ezért a gonoszlelkű asszonynak.

A rendőrség azonban a megejtett nyomozás során, s magának *Frank Bertának* vallomásából megtudta, hogy a csecsemő hol van s kiemelték a kis hu lát.

A tanuk között volt *Mészáros Mari* cseléd is, akit a rendőrség szintén erős vallatóna fogott. *Mészáros Mari* a kihallgatás során

Foulard-selyem
65 kr-tól

frt 3.65-ig, ugymint mindig a legújabb fekete, fehér és színes „Hanneberg-selyem”-ben 65 kr-tól frt. 14.65-ig méterenkint — sima, csikós, mintázott d. mastok stb.

menyasszony-selyem 65 krtól — frt. 14.65.	sely-foulard mintázott 65 kr-tól — frt. 3.65
selyem-damasztok 65 — „ 14.65.	bál-selyem 60 — „ 14.65.
sely-bastuha ruhája 8.65 frt. — „ 42.75.	selyem-grenadine 80 — „ 7.65.

méterenkint, díj-, vámentes, házhoz szállítva. — Minták postafordulattal. —

Svájcba kettős bélyegilleték.

G. Henneberg, selyem-gyáros, Zürich. (cs. és kir. udvari-szállító.)

nem csak azt vallotta be, hogy Frank Berta gyermekének eltüntetésében segédkezett, hanem bevallotta azt is, hogy a múlt év őszén felkereste Vavricsányi Andrásné a kitölt tanácsot kért arra nézve, hogy miként szabadulhatna meg bűnös szerelmének gyümölcsétől.

A születendő kezelte egy ideig és így sikerült neki a magzatot elhajtani, meg is fizetett érte, a magzatot pedig elásta a szegedi szőlők között ahol meg is találták.

A további kihallgatás során még két esetet vallott be Vavricsányiné nevezetesen, hogy Megyesi Jusztli varróleányt és egy Karácsonyi Margit nevű ismeretlen tartózkodású leányt szabadított meg az anyaság gondjától, előbbtől 30 koronát, utóbbtől 100 koronát kapott.

A rendőrség tehát Vavricsányi Andrásné, Frank Bertát és Mészáros Marit letartóztatta, ezt a letartóztatást a kir. ügyészség is helyben hagyta. A kir. ügyészség Vavricsányi Andrásné ellen gyilkosság és magzatelhajtás büntette, Frank Berta ellen gyilkosság, Megyesi Judit és Mészáros Mari mint bűnszolgák ellen magzatelhajtás miatt emelt vádat és a kir. törvényszék mára tűzte ebben a bűnügyben a fő tárgyalást.

A bíróság tagjai voltak: Szerdahelyi Sándor törv. bír. elnök, dr. Salánky József és Mahr Antal szavazó bírák, Lipoczy László jegyző. A közzéval: Dr. Magyar János kir. alügyész képviselte; Frank Bertát: Dr. Pilller Arthur, Vavricsányi Andrásné: Dr. Vojnics József, Mészáros Marit: Dr. Békeffy Gyula és Megyesi Jusztit: Hirschberger József ügyvédek védtek. Szakértők: Dr. Tóth Béla és Dr. Barta Antal törv. orvosok voltak.

Vavricsányi Andrásné, Mészáros Marit és Frank Bertát a börtönből vezették elő, Megyesi Jusztli szabadlábon van.

A fővádlott Vavricsányiné feketében jelenik meg az esküdtsek előtt. Meglátszik rajta, hogy nagyon megviselte a börtön, a gonoszság leri arcáról. Két gyermek anyja és férjétől külökválva él.

Szabó Sándorné szül. Mészáros Mari szintén különválva él, egy gyermek anyja.

Legérdekesebb vádlott Megyesi Jusztli, csinos fiatal leány, elegáns öltözetben kalappal a fején jelent meg, mikor beszóltották szem lesütve áll meg a bírák előtt.

Elég csinos fiatal leány Frank Berta is. Az elnök kérdésére nem tudta megmondani mikor született, csak anyja nevét tudja, gyám-ajától vette fel a nevét.

Esküdtiekül kirosoltattak: Meznerits Alberi, Deutsch Zsigmond, Törley Gyula, Kubáth Gusztáv, Somogyi Gyula, Varga Károly, Siftis György, Ilés Antal, Berkes Antal, Szabados János, Deesy Dezső és Sefcsics Lajos. Pótesküdtök: Tary Pál, Ifj. Vojnich Máté, Tumbász Ferencz, Masa Antal.

Az esküdtzék megalakulása után a közvádló indítványt tett, hogy tekintettel arra, hogy az ügynek nyilvános tárgyalása által a közérkölciség vezényelvetve van, a tárgyalás a nyilvánosság kizárásával tartassék meg. A védők hozzájárulnak és a bíróság erre a zárt tárgyalást.

A közönség eltávozott, csupán a bizalmi férfiak maradtak ott.

A tárgyalás menetéről tehát nem referálhatunk.

Az ítéletet nyílt ülésen hirdette ki az elnök, mely ekként szól: Frank Berta gyermekölés miatt mint bűnszolgát egy évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre, Vavricsányi Andrásné szándékos emberölés és magzatelhajtás bü-

ntette miatt nyolc évi fegyházra, 5 évi hivatalvesztésre, Mészáros Mari magzatelhajtás és bűnpártolás vétsége miatt négy havi fegyház és 1 évi hivatalvesztésre ítéltek. Vavricsányi vádlottnál 2—2 hónap vizsgálati fogság beszámítatott. Megyesi Jusztli a vádalól felmentetett.

Az ítélet jogerős.

Nyilttér. *)

* E rovat alattiakért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Válasz Pausics János levelére.

Tekintetes Szerkesztőség.

Becsés lapjuk pénteki számában „Bomlás az ipartestületben” czim alatt megjelent Pausits János testületi elnök lemondó levele, amennyiben e levél személyemmel is foglalkozik, engedje meg tekintetes szerkesztőség, hogy ebben a dologban eljárásom vélt helyességét némileg igazoljam.

Talán nem fogom elvetni a sulykot, ha azt állítom, hogy évekig tartó kapacitálás folytán, végre engedve az unszolásnak — bár nem szívesen, — elfogadtam az előjárósági tisztet. Soha feltűnő nem szerettem lenni. Szereplési viselkedésem soha sem bántott.

De ha már számos unszólásra, hogy ugyanondjam szerepkört vállaltam a testületnél, csekély erőmhöz mérten én is egy keskeny gyalog ösvényt akartam gázolni azon az áldatlan téren, amelyen manapság csak gyantásitásokkal és rágalmakkal találkozok az ember.

Egyik ideám volt, hogy csekély tehetséggel egyengetni fogom azt a rég elágazó utat, amely testületünket városunk hatóságától mindenben ketté választotta, s a melynek mindig az iparos osztály vallotta kárát. Ez velt reá, hogy a közelmulba egy iparosokból álló küldöttséget vezettem városunk köztisztviselőiben álló feje elé, előadva ott dióhéjba az ipar pangását az iparososztály sanyarú helyzetét s azt a kérelmünket, hogy jóindulattal hatna oda, hogy ezentul a városi munkáknál hatóság utasítsa a vállalkozókat, hogy a tisztességes verseny korlátain belül helybeli iparosokat részesítsenek előnybe. Városunk polgármestere, mondhatom a legnagyobb előzékenységgel elsőnek fogadott bennünket, s nemcsak hogy megígérte odaadó támogatását, hanem felhívott bennünket, hogy e tekintetben bármily visszaélést észlelnék, azt minden tekintet nélkül nála jelentjük be.

Ebből kiindulva már-már azt hittem, hogy az az áldatlan huza-vóna, amely éveken keresztül fennállott városunk hatósága az ipartestületünk szerencsétlen vezetésé között rövidesen megszűnik, s hogy reánk iparosokra és az iparra egy szebb jövő nyílik, s hogy békében hatóságunkkal karöltve mi is szerény de becsületes törekvéssel előmozdítjuk hazánk s így szülővárosunk érdekeit is.

De ebből hamarosan kiábrándultam testületünk elnökének azon ballépése folytán, mely szerint egy e hatóságot és ennek fejét, a belügyminiszternél bevádoló küldöttségben részt vevő s amely vita tárgyat képezte egy rendkívüli előjárói ülésen s a mint többemagammal helytelenítettem, mert ha egy egyesületnek, mint erkölcsi testületnek a milyen egy ipartestület is, távol kell minden politikai színű dolgot tartani magától, menyivel inkább elvárnodni kell annak, aki egy ily erkölcsi

testület irányítója, vezetője a napi politikától. Nem a politikai hitvallást értem, mert azt az urnánál valhatja kiki lelhiismerete és meggyőződése szerint, ezért meg nem róhatja senki, de vádaskodó küldöttségben a testület elnökének, mint magán személynek sem illik megjelenni, mert őt az elnöki dísz nimbusa nemcsak mint e testület fejét övezi, hanem bizonyos tekintetben övezi, mint Pausits Jánost is.

En tehát nem a mint ő írja lemondó levelében, hogy bűnnek tartom e lépést, bűnnek nem, csak tapintatlanságnak rovom fel azt, ha egy erkölcsi testület feje részt vesz oly politikai tüntetésben, a melynek következményeit mindnyájn megérezhetjük, mert ily dolgokkal ép azokat riasztjuk el magunktól, akik velünk békésen egyetértve a mi ügyünket s így a magyar ipart is kivonták egy lépéssel előbb vinni.

Alig egy éve vagyok előjáró tagja e testületnek, ez idő alatt becsülettel igyekeztem küzdeni mindnyájunk érdekében, de e rövid idő elég volt arra, hogy meggyőzőn, hogy e megtisztelő állás nem nekem való, miután a vezetőséggel sok tekintetben nem értek egyet; az előjáróságról ezennel lemondok.

Abramis Mihály.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

A minden téren mutatkozó gazdasági pangásra való tekintettel a

mohai
ÁGNES
forrás

külföldi kútkezelőse elhatározta, hogy ásványvizét, mely a **fertőző-betegségek esetén egész Moha vidékét megvédelmezte** a járványok ellen s **mely a gyomor-, bél-, vese-, tüdő- és légcső-bajos embereknek nélkülözhetetlen ital** mely **angolkóros gyermekeknek kitűnő gyógyszer**, háziartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mestersegesen szénsavval telített viznél** sőt a szódavíznel is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** még a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Ártapot s prospektust, kívánatra bérmentve a mohai Ágnes-forrás kezelőse Mohán, vagy

ÉDESKUTY L. Bpestén,
cs. és kir. udvari szállító
szívesen küld.

Ásványviz- nagykereskedő.
Kapható mindenütt.

792 szám. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 3399/1901. számú végzése által özv. Horváth Gézáné javára Olsavzky Jenő és neje ellen 229 kor. 64 fill. tők., ennek 1896 évi augusztus hó 27 napjától számítandó 6%, kamatai és eddig összesen 110 kor. 62 fill. perköltség

erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság letoglat és 884 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1901 V. 824 sz. kiküldött rendelő végzése folytán, a helyszínén vagyis Szabadkán, VIII. kör alperes lakásán leendő eszközökre 1901. évi június hó 27-ik napjának d. u. 5 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel

bívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fog.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kilizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. június 15-án.

Csernyus, kir. bir. végr.

7114/901. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik miszerint a város részére a jövő téli időszakra szükséges mintegy 40—50 vagon szén beszerzésére az *árlejtés f. évi július hó 14 én d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében* fog megtartatni, melyre az érdekeltek oly megjegyzéssel bívatnak meg, miszerint írásbeli ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba zárva fenti napig és óráig Szabadka szab. kir. város tanács iktató hivatalánál nyujtsák be.

Kelt Szabadkán, 1901. évi június 12-én.

A városi tanács.

9306/tan. 901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székes főváros közönsége által József főherceg úr Ó cs. és kir. felsége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember hó 1-től a József fiárvaházban egy hely, az Erzsébet leányvárvaházban pedig szintén egy hely kerül betöltés alá melynek betöltése czéljából ezennel pályázat hírdetlik:

A József fiárvaházba, valamint az Erzsébet leányvárvaházba való felvétel kellekei ilykép igazolandó:

- az, hogy a felvételnél kért gyermek lényeg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának leszármazója;
- a vagyontalanság;
- félfárvánál (a kik i. apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága.
- hogy az életben levő szülő vagyontalansága és, hogy a fiárva a 10-ik, a leányárva 12-ik évet még túl nem haladta;
- hogy ép testű és elméjű a himlőn átessett vagy ellene sikerrel beoltott.

Az árva kor- és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal a testi és elméleti állapot, a himlő oltás és a vagyontalanság közzhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bétlytelen kérvénye: melyekben a szülő vagy gyám neve, állása: lakhelye (város, megye, utolsó posta) is fel- említenendő. *folyó évi augusztus 1-ig* a m. kir. honvédeimi miniszterhez nyujtsák be, a honnan Budapest székes főváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg úr Ó cs. és kir. Fenségehez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1901/1902. tanév kezdetén lesznek betöltendőek, s a felvételnél vagy fel nem vételnél az árvaik hozzátartozói Budapest székes főváros tanácsa által hatósági uton fognak értesítelni.

Szabadkán, 1901. évi június hó 12-én.

A városi tanács.

XXII. Magyar kir. jótékonycélu államsorsjáték

Főnyeremény 150.000 korona.

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Huzás már e hónap 28-án.

Az ezen sorsjáték után remélhető tisztajövedelem Ó cs. és apostoli királyi Fensége f. é. május 1-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározása folytán akként fog feloszlatni, hogy: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótékonyági egyesület (Budapest, Boros-utca 67. szám), 3. a Nyitra és vidéki szegénységgyógyító keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stefánia“-árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemi segélyegylet 6. a katolikus munkásnőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segélyegylete, 8. a „Szent-Vitus“-ról nevezett horvát vakok-intézete, 9. a budapesti önkéntes mentő egyesület, 10. a budapesti „Fröbel“ nőegylet egy-egy tized részében részesítenek.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-üzletben és váltóüzletben.

Budapesten, 1901. évi május hó 28-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Nélkülözhetetlen és felülmulthatatlan, biztos hatása.

Világczikk kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világban a leghíresebb és legkeresettebb háziszser az

A. Thierry gyógyszerész-balzsama.

Felülmulthatatlan mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségek ellen. Különleg a legeredménydusabb

csodagyógyszer.

Valódi csak akkor, ha az összes Culturállamokban védett zöld apóczavédjegy és az elzáró-tokban beprésselt czimmal van ellátva: **Egyedül valódi.** — Előállítás évenként 6 millió üveggel. — 11 kis, vagy 6 nagy üveg postán bérmentve 4 korona. — Egy próbaüveg prospectussal és a föld minden országábani elárúitók jegyzékével 1 kor. 20 fillér bérmentve. — Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. Centifolia-kenőcse

(**csodakenőcs** néven) utólráhetetlen szívó erejű és gyógyhatású! Műtéteket a legtöbb esetben fölös legessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, utjabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg! Antiseptikus, gyors-, enyhítő-, hűsítő és teljes gyógyhatású gyulladásknál és mindenféle sebeknél. A daganatokat gyorsan megérleli és eloszlatja, és még oly mélyre behatolt idegen testeket bizonyossággal eltávolít. — Egy tégely ára bérmentve 1 korona 80 fillér az összeg előleges beküldésével. Nagyobb rendelvényeknél olcsóbb. — Bebizonyítható évenkénti előállítás 100.000 tégely.

Mindkét szerről egy egész levéltár eredeti bizonyítvány fekszik betekintés végett a föld minden országából. — Óvakodjanak utánaotóktól és figyelendő a minden tégelyen beeggett czim: **A. Thierry gyógyszerész-tára a Védőangyalhoz.** Ahol elárúsításunk nincs, ott ne engedjék magukat hamisítványok vagy hasonló készítmények vételére rábeszélési, hanem rendeljék közvetlenül és czimzandó

A. Thierry gyógyszerész-tára és gyára Pregrada Rohitsch-Sauerbunn mellett.

(Az osztr. csász. kir. állami tisztviselők-szövetkezetének szállítója.)

(Contractor of the War-Office und the Admiralty, London.)

Guber forrás

!!!!!!!!!!!!!! A leghatásosabb !!!!!!!!!!!!!!!

vas-arsen-viz

vérzegénység, női betegségek, ideg és bőr betegségek stb. ellen. *****

Kapható minden ásvány-víz kereskedésben gyógyszerész-tárak és drogiériákban.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Cerézia-park. (Vasut mellett.)

☞ Lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház. ☞

Mérsékelt árak. ☞ ☞ Nyáron át frissítő fürdők.

Gyógymodok: massage, vizkúra, villanyozás, begöngyölés által izzasztás és gőzfürdők, továbbá orvosi torna. — Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, ideggyengeség, hysteria, epilepsia, főfájás és szédülésnél, agy és gerinczagy bántalmaknál. — A légző szervek betegségeinél: Tüdőhurut, időlt hörghurut és nehézlégzésnél (asthma.) — Gyomor és bélbajknál, alkasi pangásoknál. — A izmok betegségénél: rheuma és köszvényél.

Csász. kir. szab. Adriai biztosító társulat Triestben.

(Riunione Adriatica di Sicurtá.)

Eletosztály A.)

Vagyonkimutatás 1900. december 31-én.

Főmérleg — Elemi osztály B.)

Vagyon		Teher		Vagyon		Teher	
Korona	f	Korona	f	Korona	f	Korona	f
Ingatlanok, Triestben, Bécsben, Budavestben és Milánóban (jegyzék szerint)	4.870,400	Külön nyereségtartalék	2.000,000	Részvények váltói	4.800,000	Alapítke	8.000,000
Értékpapírok (jegyzék szerint)	46.308,748	Rendelkezésre álló tartalék	647,015,58	Készpénz Triestben és a képviselősg. knél	302,419,08	Nyereség-tartalék	2.811,936
Fenti értékpapírok 1900. december 31-ig járó kamatai	249,500,68	Ártólymárgadozói tartalék	272,201,36	Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknak elhelyezett tőke	3.286,097,53	Rendelkezésre a ló tartalék	9,100,000
Lejárt okmányok (jegyzék szerint)	991,777,80	A kamattal leszállított biztosítók sára szolgáló díjtartalék	600,000	Ingatlanok Triestben, Prágában és Milánóban (jegyzék szerint)	835,000	Ártólym. márgadozói tartalék	491,422,29
Haszonelv. jutt. évek és törlek	37,339,85	Díjtartételek	2.333,719,35	Függő károk tartalék) másval	8.776,389	1. biztosítások díjtartalékai viszon-	5.491,125,50
Kötvények adósk	5.046,236,76	A bizt's tottakat i lető nyeresé- rés: (külön zárosztáma szerint)	599,662,83	Függő károk tartalék) másval	41,048,57	Szállítvány bizt. díjtartalék	214,715,68
Követelések más biztosító társasá- goknál	104,061,19	Ezt sító társaságok követeléseit	18,368,86	Függő károk tartalék) másval	1.335,756,33	Függő károk tartalék) másval	963,000
Különféle ügynökségek	940,874,70	Még nem történt jutt. évek és szervezési költségek	99,909,79	Függő károk tartalék) másval	89,891,50	Függő károk tartalék) másval	22,313,43
Követelések a társaság közp. vezet- őségénél (folyózámla egyenlege)	414,712,42	Különféle hitelezők	341,418,42	3-ig járó kamatai	1.730,359,09	A társaság tisztv. takarékl. és elár- tás-pé-zára	1,057,572,12
Különf. adósk	6,235,39	Még nem történt jutt. évek és szervezési költségek	—	Vállok és utalványok tárczája	2.165,748,82	Publikum alap tiszv. isztók édenyál- nak kiállítására	7,000,000
Még nem történt jutt. évek és szervezési költségek	—	Még nem történt jutt. évek és szervezési költségek	—	Különféle ügynökségek	450,525,10	Biztosító társaságok követelése	1,615,777,28
	57,968,785,54		57,968,785,54	Különf. hitelezők	62,003,296,22	Eletoszt. folyózámla egyenlege	414,712,42
				Lejtár	23,694,316,24	Különf. hitelezők	532,000,43
					62,003,296,22	Pel nem vitt osztalékok	17,000,000
						1890-91 ált. oszt. nyereség	15,310,000
						Az üzletv. nyeresége	847,591,10
							23,684,316,24

A társulat fennállása óta, azaz 1838. június 1-től 1900. december 31-ig károk fejében kifizetett 463,640,847,18 korona.

Az igazgatóság:

Igazgatók: glanstüeteni dr. Alber Agost báró, Dimmer Ferenc, rácalmási Frigyesy Adolf vezérigazgató, Parisi József, Ralli Pál báró, Salem Henrik.

Számvizsgálók: Afenduli György, pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József, Pavia János vezértitkár.

Részletes mérlegek alulírott képviselőségénél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány- és betöréss-topás elleni biztosítások az „Adriai bizt.-társulat”, — jégbiztosítások a „Déli” jég- és viszontbiztosító-társaság és baleset biztosítások a „Nemzetközi baleset-biztosító társaság” részére a legelőször díjtételek és a legkedvezőbb feltételek mellett felvételnek.

A magyarországi osztály: Budapest, IV., Váci-utca 20. szám, a társulat házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző.

Lichtenberger J., vezértitkár.

Frigyesy M., titkár.

A kerületi főügynökség Halbrohr Sándor Szabadka.

HÖLGYEK és URAK,

kik az igazán jó ruházatra súlyt fektetnek, forduljanak egyenesen a bevásárlási forráshoz.

— A grázi-loden világgá ösmert, — mivel csak valódi és tiszta gyapjuból készült, tehát a legnagyobb esőt is kiállja, és szintartós.

Czégünk különlegessége.

Női ruháknak: 120 cm. széles.

Minőség Styria	vastag szálú, minden színben	frt —.95
„ Schöckel	közép „ „ „ „	1.38
„ Hochlautsch	finom „ „ „ „	1.58

Férfi ruháknak: 136 cm. széles. Mtr.-ként frt 2.75 és 2.95

Teveször-loden: 160 cm. széles.

Havelock- és viharköpenyek mtr.-ként frt 2.30.

Kiviteli osztály:

Erstes Grazer Kaufhaus

Graz, Jakominplatz 13.

Minták ingyen és bérmentve. — Küldemények 10 frt.-on felül bérmentve!

Bélyeg-jegyek

és váltó-ürlap

megrendelések

100 darabonként egy okoronáért kapható

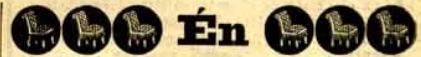
Krausz és Fischer

* könyvnyomdájában.

! Öreg és fiatal!

embereknek ajánlatik Dr. Müller orvos-tudomán, újított és újabb sokszorított kiadásban meg-
elent folyóirata a
megrongált ideg
észemi szervekről,
valamint annak a radikális
gyógykezelésre vonatkozó ok-
tatása is.

Bermentes küldemények bor-
íték alatt 1 kor. 20 fillér le-
veleltyekben
Curt Röber, Braunschweig.

Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, először szabadkai kivilágítási vállalkozó a kölcsönös Kazineoy (Gombkötő) utca 92. sz. özv. Bilitaknyé házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egy-
leteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterrel és Pudler
B.-vel **soha semmiféle üzleti összeköt-
tetésben nem voltam és jelenleg sem va-
gyok és nevemet az üzlet vállalatnál
nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egy-
leteket, hogy elnökséget, hogy elvállalok eszentul is
kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és bá-
lakra, lakadalmakra, házmulatságokra; ostályokra
kikölesönzők zászlókat, ozlmereket, lampionokat, fák-
lyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közelőg képviselőválasztásokra szükséges minden
nagyságu zászlók és jelvények készítését elvállalám
igen juttányos árban.

Átköltözésnél butorocosmogolást valamint
kárpitos munkát javításra is elfogadók a
egelőször árban úgy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-kör-ut 32 szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM”

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű gőzcséplő-készle-
teit, Sack rendszerű, aczéllöntésű ekétfelő ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket

Képviselő: BATORI JENO, Szabadka.

Hirdetmény.

17 drb. takarékpénztár és népbank részvény darabja 450 forintjával alulírott nálunk kapható.

Harkai János
I. kör 125. szám.

TÜZELLŐ Chamotte
cserép - kályhák
modern színekben és formákban szállít
Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.
Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.
Javitások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.
Győr-telep: II-ik kör, 378 sz.

Szagtalan és azonnal száradó.

Eredeti üvegekben
korona 2.40
korona 1.60

A szoba azonnal
használható; tartós,
szagtalan.

Franz Christoph

padló-fénymáza

Jellegességé teszi, szobákat festeni anélkül, hogy azokat használaton kívül helyezné, mivel a keletlen szag, a lassú és nedves száradás, mely az olajfesték és olajmáz sajátja, elkerülhetővé válik. A használata oly egyszerű, hogy mindenki maga mázolhat. A padlózat nedvesen feltörölhető, anélkül, hogy a fényéből veszítene. — Különbűztessünk meg:

festett padló-fénymázat, sárga-barna és mahagoni-barna, mely mint az olajfesték takar és egyben fényt ad: tehát régi vagy új padlóra alkalmas. Minden feltét, korábbi mázat, stb. takar; és

tiszta fénymázat (festetlen) új padlóra és parquettára, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquettára és már olajja bevonat teljesen új padlóra, csak fényt kölcsönöz, a fa mintát tehát nem takarja.

Posta-csomag kb. 35 Mfr. (2 közép. szoba) frt. 5-90.

Minden városban, hol lerakatok vannak, rendelvények azoknak származandók át; minták és prospectus ingyen és bementve. Vételnél a czég és gyári bélyegzőre ügyelendő, mivel ezen van a fenálló gyártmány, többszörösen utánozva 185hamisítva jóvalta rosszabb és sűrűn, a czégnél meg nem felelően, hozatik áruba.

FRANZ CHRISTOPH
feltaláló és egyedül gyárosa a valódi padló-fénymáznak.

PRAG-K. BERLIN W.

Kapható:

Szabadkán, Schwimmer Rózánál.

Figyelem!

Az angol-bur háború kitérésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét megszüntették, minél fogva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háború befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkenni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zélogzédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárolom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzeti-szállóval szemben

Angol stílusban készült HÁLO SZOBA és renesans stílusban Ebédlőszoba

butor eladó.

SEPCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut. 208. sz.

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

óragyára, arany, ezüst és ékszer
áruk szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra . . . frt. 3.75

Valódi ezüstrem-óra . . . frt. 5.80

Valódi ezüst lánc . . . frt. 1.20

Nickel ébresztő óra . . . frt. 1.95

Cégem a cs. és k. birodalom címerrel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítás érem valamint csernyei elismerő levél van birtokomba. Képes árjegyzék ingyen és bérment.

I^o Czement.

Braun Herman fia
Szabadka.
Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

Román 100. kg. 1 frt. 40 kr.
Portland „ „ 2 „ 70 „
Fárs-fa 1-öl. 11 frt.
Szil-fa „ „ 12 „
Bükk-fa „ „ 13 „
Gyertyán-fa „ „ 14 „
Fa-szén zsák vételnél 3 kr. kg.-ja.

Költözködést elvállalok.
4 darab stráf - kocsi eladó.

Cseplő és fűtő szén

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér
Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

Tiszta jó minőségű fölözetlen

tejet veszek

nagy mennyiségben.

Ajánlatok L. D. alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Ó-Kanizsán 1 hold 600 ööl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkéből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász czég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Utolsóelőtti hét!

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25^{én.}

Főnyeremény
30.000 korona értékű

ajánlja:
Kunetz Mór főelárusító
Szabadka.

Concordia sorsjegyek
á 1 korona.

Fernolend

Czipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi. Alapítattott 1832. Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21. Mindenütt kapható.

PALICS!

Alulírott a Lévy-féle villatelepemet a mely díszes parkkal és nagy arnyas fákkal külön szorakozó sétatérrel ellátva a fürdő közvetlen közelében a villamos felszállónál a tőpartján fekszik, — teljesen rendezve a mai kor kényesebb igényeinek megfelelőleg egészen új bútorokkal és ágyneművel felszerelve egy és két szobás lakások, külön konyhák, cseléd szobával, vagy annélkül a fürdő évad alatt mérsékelt áron bérelhetők. Részletes árjegyzék és felvilágosítás kívánatra azonnal ingyen megküldetik, tudakozódások alulírt tulajdonoshoz Palicsra vagy Szabadkára intézendők. A villatelepen a lakások mindenkor megtekinthetők a kezelőség kalauzólása mellett.

Kiss Abel, tulajdonos.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepesztéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.** A hozzávaló Narancsvirág Foudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerárban
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kitüntetve számos aranyérem és díszoklevéllel

Blaskovits Bátori Mihály
művészeti és iparművészeti intéző
Szabadkán, VII. Erdő-utca 66. szám.

Templomfestés művészi kivitelben.
Szobafestés, a legújabb tudomány szerint, után megmarad és a festék nem feketedik meg.
Mázolás. * Aranyozás * Czimfestés.
* Ötött ezimtblak.
* Ólomba foglalt üvegfestés. Edzés.

FAGYAPOTOT

gyümölcs, tojás stb.
csomagolásához,
valamint
kárpitós munkához

ajánl a
Budapesti Fagyapotgyár
Reichner Arnold, Budapest, Váci-ut 95. szám.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és göcséplőgép-készletek
továbbá járgány-eséplőgépek, lóhore-eséplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszáló-és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 6-16-malmok, egytemes aczál-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentes küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Eladó
az otthoni
fotóiratok és
folyamata 2
fr.-ért.

KIVALÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

huzból készült és ennek tápanyagai tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumos készítmény a legkiválóbb erősítő szer

göngye és a táplálkozásban émaradtaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beléggyasoknak, angol kórház szenvedő gyermekeknek, bűtlőknek, nemkülönben

vas-Somatose
alakjában a
sápkórosoknak
lees ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 20% szerves összetételű vassal, a melyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjesztő az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

ein aus Fleisch hergestelltes geruch- und geschmacklos
NÄHRMITTEL
in Pulverform.

VOR FIKTIVKEIT ZU SCHÜTZEN!!

